

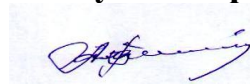
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра педагогіки та спеціальної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

к.п.н., професор

Рацул А.Б.

«2 » серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НК 04 «Теорія і методика позашкільної освіти»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Галузь знань: **01 Освіта / Педагогіка**
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: **011 Освітні, педагогічні науки**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: **Позашкільна освіта**
(назва)

Форма навчання: **денна/заочна**
(денна, заочна.)

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни

«Теорія і методика позашкільної освіти»

(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі освітньо-професійної програми **Позашкільна освіта,**

(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня
магістра за спеціальністю **011 Освітні, педагогічні науки**

(шифр і назва спеціальності)

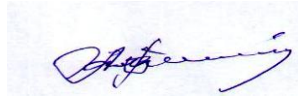
**Розробники: Дубінка Микола Михайлович – доцент кафедри педагогіки
та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент**

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
педагогіки та спеціальної освіти

Протокол від «02» серпня 2022 року № 1.

Завідувач кафедри педагогіки та спеціальної освіти

(підпис)

Рацул А.Б.

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і методика позашкільної освіти»
для студентів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим
(магістерським) рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022. – 24 с.

© Дубінка М.М., 2022 рік

© ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: індивідуальне творче завдання (назва)	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 135	Освітня програма: Позашкільна освіта (шифр і назва)	Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		32 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	10 год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		81 год.	115 год.
		Індивідуальні завдання:	
		6* год. (вход. до числа год. с/р)	
Вид контролю:			
Екзамен	Екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Ознайомитись з сучасними вимогами до організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти, організаційно-методичними новаціями в організації діяльності за різними напрямками позашкільної роботи, тенденціями розвитку системи закладів позашкільної освіти на сучасному етапі. Набути досвіду організації та здійснення різноманітних форм індивідуальної, групової та масової роботи в умовах закладу позашкільної освіти (ЗПО).

Завдання:

- розкрити суть поняття «позашкільна освіта», її становлення, мету і завдання;
- ознайомити студентську молодь з актуальними проблемами сучасної позашкільної освіти в Україні, її пріоритетними напрямками та окреслити тенденції розвитку;
- висвітлити специфіку організації освітнього процесу у позашкільних навчальних закладах різного спрямування;

- 4) сформувати уміння будувати лекційні, практичні, семінарські завдання, проведення масових заходів;
- 5) розвивати педагогічну техніку та майстерність майбутнього педагога-позашкільника з позиції самоосвіти, самоудосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
ЗК 01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ФК 03. Здатність організовувати освітньо-виховний процес у закладах позашкільної освіти та використовувати сучасні науково обґрунтовані, традиційні та інноваційні педагогічні засоби, методи, прийоми, технології.
ЗК 03. Здатність працювати в команді.	ФК 04. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики.
ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ФК 05. Здатність використовувати набуті знання та вміння у професійній (викладацькій, освітній, виховній, науково-дослідницькій, аналітичній, консультативній, комунікативній, організаційно-методичній, управлінській) діяльності;
ЗК 06. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та творчо застосовувати їх у практичних ситуаціях.	ФК 07. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання, виховання та розвиток здобувачів позашкільної освіти.
ЗК 07. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ФК 10. Здатність до консультування з питань теорії і практики позашкільної освіти.
ЗК 08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ФК 16. Здатність до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій.
ЗК 09. Навички міжособистісної взаємодії.	

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 02. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, напрями, методи, організаційні форми і засоби позашкільної освіти в Україні та закордоном; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітньо-виховного процесу в закладах позашкільної освіти.

ПРН 04. Володіти загальноосвітніми та професійними знаннями, необхідними для вирішення актуальних професійних завдань організації та здійснення позашкільної освіти.

ПРН 05 Знати традиційні та інноваційні методики професійної діяльності (освітньої, виховної, науково-дослідницької, аналітичної, консультативної, комунікативної, організаційно-методичної, управлінської) закладу позашкільної освіти.

ПРН 06. Розуміти заклад позашкільної освіти, як педагогічну систему: значення, зміст, порядок розробки і затвердження статуту ЗПО; комплектування груп вихованців ЗПО. Знати режим роботи закладу позашкільної освіти, організацію освітньо-виховного процесу, функції учасників освітнього процесу.

ПРН 07. Уміти аналізувати, узагальнювати теоретичні та практичні підходи до організації позашкільної освіти в Україні та закордоном.

ПРН 12. Володіти вміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в ЗПО з урахуванням принципів позашкільної освіти.

ПРН 13. Демонструвати вміння і навички роботи педагога закладу позашкільної освіти: здійснювати діагностичну, проектувальну, організаторську, виховну, навчальну, методичну, науково-дослідну діяльність.

ПРН 16. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації та оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.

ПРН 21. Здатність до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ (блок) 1. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.

Тема 1. Історія розвитку позашкільної освіти в Україні.

Сутність поняття «позашкільна освіта» згідно з основними засадами нормативного підґрунтя сучасної освітньої системи.

Поняття позашкільної освіти. Історія становлення позашкільної освіти: теорія, практика і методика. Позашкільна освіта: спрямованість, об'єкт, предмет, мета та завдання. Зв'язок позашкільної освіти з основами наук (педагогіка, психологія, філософія, соціологія, фізіологія, економіка). Категорії позашкільної освіти: “особистість”, “вільний час”, “освіта”, “виховання”, “розвиток”, “навчання”, “соціалізація”, “культура”, “діяльність”, “творчість”, “дозвілля”, “пізнання” тощо.

Сучасний етап модернізації системи позашкільної освіти в Україні. Тенденції розвитку позашкільної освіти в сучасних умовах. Позашкільна освіта в Україні: історія та перспективи розвитку.

Тема 2. Структура та напрями позашкільної освіти.

Структура та зміст позашкільної освіти: позашкільні навчальні заклади; інші навчальні заклади як центри позашкільної освіти у позаурочний та позанавчальний час, до числа яких належать: загальноосвітні навчальні заклади незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, в тому числі школи соціальної реабілітації, міжшкільні навчально-виробничі комбінати, професійно-технічні та вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації; гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі загальноосвітніх навчальних закладів, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації; клуби та об'єднання за місцем проживання незалежно від підпорядкування, типів і форм власності; культурно-освітні, фізкультурно-оздоровчі, спортивні та інші навчальні заклади, установи; фонди, асоціації, діяльність яких пов'язана із функціонуванням позашкільної освіти.

Основні напрями позашкільної освіти: художньо-естетичний, науково-технічний, еколого-натуралістичний, туристсько-краєзнавчий, дослідницько-експериментальний, фізкультурно-спортивний або спортивний, військово-патріотичний, бібліотечно-бібліографічний, соціально-реабілітаційний, оздоровчий, гуманітарний.

Науково-методичне забезпечення позашкільної освіти (теоретико-методичні основи та науково-методичне забезпечення). Управління позашкільною освітою.

Тема 3. Методи дослідження та методи навчання і виховання у позашкільній освіті.

Науково-педагогічне дослідження у ПЗО. Етапи наукових досліджень позашкільної освіти, групи методів досліджень.

Методи позашкільної освіти: методи формування свідомості особистості (бесіди, лекції, диспути, приклади, інтелектуальні аукціони тощо); методи організації діяльності (педагогічні вимоги, суспільна думка, вправи, створення виховних ситуацій, ситуаційно-рольові ігри, соціально-психологічні тренінги, «мозкові атаки» тощо); методи стимулювання поведінки (змагання, заохочення тощо).

Змістовно-технологічна сторона методів навчання і виховання у позашкільній освіті: 1) навчальна діяльність (група пізнавально-комунікативних методів, група систематизуючо-перетворюючих методів та група навчально-перетворювальних методів; 2) виховна діяльність (група мотиваційно-виховних методів та власне методи виховання; 3) контрольна-корекційна діяльність.

Тема 4. Технології позашкільної освіти.

Технології для впровадження у позашкільному навчальному закладі. Поняття «технологія навчання», ознаки технології: доцільність; результативність; алгоритмічність; відтворюваність; керованість; прогнозованість.

Поняття «метод» і «технологія». Різновиди: Технологія сучасного проектного навчання. Інтерактивні технології. Ігрові технології. Інформаційно-комунікаційні технології навчання. Технологія розв'язування винахідницьких задач. Технології розвивального навчання. Колективні творчі справи (КТС).

Розділ (блок) 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.

Тема 1. Сучасний стан функціонування позашкільних навчальних закладів освіти України.

Позашкільний навчальний заклад як основний структурний компонент позашкільної освіти: поняття про заклад позашкільної освіти та їх сукупність (комплексні та профільні).

Мережа та типи позашкільних навчальних закладів: центри, комплекси, палаци, станції, будинки, клуби, оздоровчі заклади. Профілізація позашкільних навчальних закладів. Методичне забезпечення та функціонування закладів позашкільної освіти. Фахова наповненість позашкільної освіти (перепідготовка, атестація). Фінансове та матеріально-технічне забезпечення закладів позашкільної освіти.

Тема 2. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями.

Поняття «позакласна, позаурочна та позашкільна робота». Мета і завдання позаурочної діяльності на сучасному етапі розвитку освіти в Україні.

Взаємозв'язок позаурочного та позашкільного виховання. Зв'язок закладу середньої освіти і позашкільних навчальних закладів. Науково-технічний прогрес як фактор модернізації та інноватизації позашкільної освіти дітей і молоді. Роль позаурочної діяльності у цілісному розвитку учнів, їх трудове, моральне, естетичне, економічне, екологічне виховання.

Тема 3. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи.

Загальнодидактичні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: науковості, зв'язку теорії з практикою, систематичності і послідовності, наочності, свідомості і активності учнів, виховного характеру навчання, доступності і посиленості

праці для учнів, урахування вікових та індивідуальних особливостей, міцності оволодіння ЗУН.

Специфічні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: природовідповідності, культуровідповідності, творчості, зв'язку з життям, колективізму, добровільності, самодіяльності, інтересу.

Тема 4. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.

Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів: екскурсії, гуртки, конференції, виставки, зльоти.

Специфічні форми організації позаурочної діяльності учнів: студії народних ремесел, клуби за інтересами, майстер-класи, школи художньо-естетичного напрямку, творчі об'єднання. Особливості організації специфічних форм та загальна методика їх підготовки і проведення.

Розділ (блок) 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ ПЕДАГОГА У ТВОРЧИХ ОБ'ЄДНАННЯХ УЧНІВ.

Тема 1. Організація освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах.

Типологія та методика організації занять гуртків, творчих об'єднань позашкільних навчальних закладів. Використання інтерактивних технологій в освітньому процесі гуртків, клубів, творчих об'єднань.

Робота з творчо обдарованими і талановитими вихованцями позашкільних навчальних закладів. Розвиток творчого потенціалу школяра та його значення у майбутньому професійному самовизначенні вихованця. Розвиток творчої активності вихованців позашкільних навчальних закладів. Організація пошукової та науково-дослідницької діяльності вихованців позашкільних навчальних закладів. Професійна орієнтація та професійне самовизначення вихованців позашкільних навчальних закладів.

Тема 2. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності.

Технологія організації колективно-творчої діяльності вихованців.

КТС як виховна технологія, спрямованість колективно-творчих справ, принципи організації. Види КТС та їх значущість. Типи КТС: вистава, мала творча справа, велика творча справа. Етапи КТС, їх зміст та спрямованість. Технологічна карта спільної творчої справи (СТС). Особливості колективної творчості та відповідні прийоми, які використовує вихователь для активізації діяльності вихованців. Умови реалізації виховних можливостей КТС.

Тема 3. Організація та проведення гурткових занять.

Специфіка проведення занять в гуртках позашкільних навчальних закладів.

Зміст навчального матеріалу на гурткових заняттях. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця. Вікова та творча градація гуртків. Організація проектно-технологічної діяльності учнів у гуртку. Складання плану-конспекту гурткового заняття. Вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів та типові навчальні плани.

Тема 4. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.

Літній табір як позашкільний оздоровчо-виховний заклад. Особливості організації праці педагогів-організаторів дитячого оздоровчого закладу. Методика організації колективної творчої діяльності у літньому таборі відпочинку. Методика організації туристично-краєзнавчої та фізкультурно-оздоровчої роботи у дитячих оздоровчих закладах (ДОЗ).

Особливості організації виховної роботи з дітьми різного віку в умовах оздоровчого закладу. Гурткова робота у таборі. Методика організації ігрової діяльності в таборі.

Розділ (блок) 4. ОСОБИСТІТЬ ПЕДАГОГА-ПОЗАШКІЛЬНИКА У РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА АКТИВНОСТІ ВИХОВАНЦІВ ПЗО.

Тема 1. Педагогічна майстерність у ПЗО.

Поняття педагогічної майстерності, її характерні особливості.

Основні елементи педагогічної майстерності (професійна компетентність, гуманістична спрямованість, здатності: творчість (креативність), чуйність, здатність до співчуття й співпереживання (емпатія), обов'язковість, об'єктивність, вимогливість).

Спрямованість професійної компетентності педагога. Портфоліо педагога-позашкільника. Система педагогічних здібностей.

Форми прояву професійно-педагогічної спрямованості особистості вчителя та значущих якостей: інтерес до професії; педагогічне покликання; педагогічний обов'язок, відповідальність; авторитет учителя та ін. Особистісні та професійні якості педагога та їх вплив на успіх виховання творчості. Роль педагогічної творчості та творчого мислення у становленні педагога, формуванні його педагогічної майстерності.

Професійний самоаналіз діяльності педагога позашкільного навчального закладу.

Взаємозалежність педагогічної майстерності та авторитету педагога.

Тема 2: Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.

Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності.

Сутність педагогічного спілкування, його функції, форми, види.

Гуманізація освітнього процесу як основа педагогічного спілкування (Основи педагогічної взаємодії (механізми розгортання, види та рівні діяльності суб'єктів)).

Стили педагогічного спілкування. Зміст і структура педагогічного спілкування.

Педагогічне спілкування як діалог. Особливості педагогічного спілкування у ПЗО.

Психолого-педагогічні умови ефективності спілкування. Техніка спілкування, комунікативні вміння педагога, правила педагогічного спілкування вчителя. Методи гармонізації педагогічного спілкування.

Тема 3: Вербальна та невербальна комунікація педагога ПЗО.

Поняття про засоби комунікації педагога.

Різновиди педагогічного мовлення. Функції та техніка мовлення педагога.

Дикція як чіткість вимови, шляхи її поліпшення. Професійні особливості голосу педагога. Культура професійного мовлення вчителя.

Класифікація невербальних засобів комунікації педагога: міжособистісний простір у спілкуванні; пластична техніка (пантоміміка) особистості вчителя (емоційне забарвлення пластики, пози особистості; мімічна техніка (вираз обличчя, контакт очей). Мова жестів. Зовнішній вигляд педагога.

Тема 4: Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення.

Конфлікт та його зміст у педагогічному спілкуванні (внутріособистісний, міжособистісний, міжгруповий конфлікт). Причини конфліктних та передконфліктних ситуацій. Структура, сфера, динаміка педагогічних конфліктів. Способи розв'язування конфліктних та передконфліктних ситуацій у педагогічному спілкуванні. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту.

Тема 5: Педагогічний такт та етика поведінки педагога ПЗО.

Педагогічний такт наставника, його складові та умови вияву.

Поняття про педагогічну етику. Особливості взаємодії педагога з учнями, колегами, дотримання педагогічного такту. Педагогічний такт і толерантність педагога.

Ситуації, що потребують підвищеної тактовності. Прояви «каральної педагогіки»: профілактичні покарання, узагальнення негативних учинків, іронія, висміювання, погрозливі вирази.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1/Блок 1. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.												
Тема 1. Історія розвитку позашкільної освіти в Україні.	8	2	1	–	–	5	8	1	–	–	–	7
Тема 2. Структура та напрями позашкільної освіти.	8	2	1	–	–	5	7	1	–	–	–	6
Тема 3. Методи дослідження та методи навчання і виховання у позашкільній освіті.	9	2	1	–	–	6	7	–	–	–	–	7
Тема 4. Технології позашкільної освіти.	9	2	1	–	–	6	7	–	–	–	–	7
Разом за Розділом 1	34	8	4	–	–	22	29	2	–	–	–	27
Розділ 2/Блок 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ												
Тема 1. Сучасний стан функціонування позашкільних навчальних закладів освіти України.	6	2	–	–	–	4	7			–	–	7
Тема 2. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями.	6	1	1	–	–	4	7	1		–	–	6
Тема 3. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи.	6	1	1	–	–	4	7	1		–	–	6
Тема 4. Форми організації позаурочної та позашкільної роботи з учнями.	10	2	2	–	–	6	10		2	–	–	8
Разом за Розділом 2	28	6	4	–	–	18	31	2	2	–	–	27
Розділ 3/Блок 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ ПЕДАГОГА У ТВОРЧИХ ОБ'ЄДНАННЯХ УЧНІВ												
Тема 1. Організація освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах.	6	2	–	–	–	4	8	2		–	–	6
Тема 2. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності.	8	2	2	–	–	4	9		2	–	–	7
Тема 3. Організація та проведення гурткових занять.	6	2	–	–	–	4	6			–	–	6

Тема 4. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.	9	2	2	–	–	5	9		2	–	–	7
Разом за Розділом 3	29	8	4	–	–	17	32	2	4	–	–	26
Розділ 4/Блок 4. ОСОБИСТІТЬ ПЕДАГОГА У РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА АКТИВНОСТІ ВИХОВАНЦІВ ПЗО												
Тема 1. Педагогічна майстерність у ПЗО.	9	2	2	–	–	5	9	2		–	–	7
Тема 2. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.	8	2	2	–	–	4	9	2	1	–	–	7
Тема 3. Вербальна та невербальна комунікація педагога ПЗО.	8	2	2	–	–	4	8		1	–	–	7
Тема 4. Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення.	10	2	2	–	–	6	8		1	–	–	7
Тема 5. Педагогічний такт та етика поведінки педагога ПЗО.	9	2	2	–	–	5	8		1	–	–	7
Разом за Розділом 4	44	10	10	–	–	24	43	4	4	–	–	35
Усього годин	135	32	22	–	–	81	135	10	10	–	–	115
Розділ 5/Блок 5. ІНДЗ (ІТЗ)												
ІТЗ	6*	–	–	–	6*	–	6*	–	–	–	6*	
Усього годин	135	32	22	–	6*	81	135	10	10	–	6*	115

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема. Історія розвитку позашкільної освіти в Україні.	2
2	Тема. Структура та напрями позашкільної освіти.	2
3	Тема. Методи дослідження та методи навчання і виховання у позашкільній освіті.	2
4	Тема. Технології позашкільної освіти.	2
5	Тема. Сучасний стан функціонування позашкільних навчальних закладів освіти України.	2
6	Тема. Мета, завдання та принципи організації позаурочної та позашкільної роботи з учнями.	2
7	Тема. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.	2
8	Тема. Організація освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах.	2
9	Тема. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності.	2
10	Тема. Організація та проведення гурткових занять.	2
11	Тема. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.	2

12	Тема. Педагогічна майстерність у ПЗО.	2
13	Тема. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.	2
14	Тема. Вербальна та невербальна комунікація педагога ПЗО.	2
15	Тема. Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення.	2
16	Тема. Педагогічний такт та етика поведінки педагога ПЗО.	2
Разом		32

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема. Позашкільна освіта в Україні: історія розвитку, її структурні елементи та напрямки діяльності.	2
2	Тема. Мета, завдання та принципи організації позаурочної та позашкільної роботи з учнями.	2
3	Тема. Організація освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах.	2
4	Тема. Педагогічна майстерність у ПЗО.	2
5	Тема. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.	2
Разом		10

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема. Позашкільна освіта в Україні: історія розвитку, її структурні елементи та напрямки діяльності.	2
2	Тема. Система методів у позашкільній освіті. Технології позашкільної освіти.	2
3	Тема. Мета, завдання та принципи організації позаурочної та позашкільної роботи з учнями.	2
4	Тема. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.	2
5	Тема. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності.	2
6	Тема. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.	2
7	Тема. Педагогічна майстерність у ПЗО.	2
8	Тема. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.	2
9	Тема. Вербальна та невербальна комунікація педагога ПЗО.	2
10	Тема. Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення.	2
11	Тема. Педагогічний такт та етика поведінки педагога ПЗО.	2
Разом		22

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.	2
2	Тема. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності.	2

3	Тема. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.	2
4	Тема. Педагогічна майстерність у ПЗО та педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.	2
5	Тема. Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення. Педагогічна тактовність та етика поведінки педагога ПЗО.	2
Разом		10

4.3. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені навчальним планом	
Разом		

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені навчальним планом	
Разом		

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема. Історія розвитку позашкільної освіти в Україні.	5
2	Тема. Структура та напрями позашкільної освіти.	5
3	Тема. Методи дослідження та методи навчання і виховання у позашкільній освіті.	6
4	Тема. Технології позашкільної освіти.	6
5	Тема. Сучасний стан функціонування позашкільних навчальних закладів освіти України.	4
6	Тема. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями.	4
7	Тема. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи.	4
8	Тема. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.	6
9	Тема. Організація освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах.	4
10	Тема. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності.	4
11	Тема. Організація та проведення гурткових занять.	4
12	Тема. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.	5
13	Тема. Педагогічна майстерність у ПЗО.	5
14	Тема. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.	4
15	Тема. Вербальна та невербальна комунікація педагога ПЗО.	4
16	Тема. Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення.	6
17	Тема. Педагогічний такт та етика поведінки педагога ПЗО.	5
Разом		81+(ІНДЗ)

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема. Історія розвитку позашкільної освіти в Україні.	7
2	Тема. Структура та напрями позашкільної освіти.	6
3	Тема. Методи дослідження та методи навчання і виховання у позашкільній освіті.	7
4	Тема. Технології позашкільної освіти.	7
5	Тема. Сучасний стан функціонування позашкільних навчальних закладів освіти України.	7
6	Тема. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями.	6
7	Тема. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи.	6
8	Тема. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.	8
9	Тема. Організація освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах.	6
10	Тема. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності.	7
11	Тема. Організація та проведення гурткових занять.	6
12	Тема. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.	7
13	Тема. Педагогічна майстерність у ПЗО.	7
14	Тема. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації.	7
15	Тема. Вербальна та невербальна комунікація педагога ПЗО.	7
16	Тема. Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення.	7
17	Тема. Педагогічний такт та етика поведінки педагога ПЗО.	7
	Разом	115

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

(Індивідуальні творчі завдання: орієнтовна тематика наукових творчих робіт):

1. Історичні передумови становлення позашкільної освіти.
2. Основні тенденції розвитку позашкільних навчальних закладів.
3. Цілісний підхід до науково-методичного забезпечення позашкільної освіти.
4. Концепція позашкільного навчання і виховання України.
5. Шляхи формування готовності магістрів до професійно-педагогічної діяльності в позашкільному навчальному закладі.
6. Організаційно-педагогічні умови функціонування позашкільної освіти в Україні (на прикладі певного напрямку).
7. Технологія проблемного навчання у позашкільному навчальному закладі.
8. Мала академія наук України як освітня система пошуку, розвитку та підтримки обдарованих дітей.
9. Інновації у позашкільній педагогіці.
10. Педагогічна творчість; досвід, проблеми.
11. Гуманізація позашкільної педагогічної освіти.
12. Розвиток практичного розуму школярів.
13. Проблеми позашкільної освіти у спадщині видатних українських учених.
14. Сучасні інформаційні технології навчання у позашкільній освіті.

15. Профільна освіта в позашкільному навчальному закладі.
16. Використання методів проектів у позашкільній освіті.
17. Імідж позашкільного навчального закладу.
18. Поняття «особистість вихованця» та «особистісний підхід» – важливі категорії позашкільної освіти.
19. Позашкільний педагогічний процес крізь призму пізнання.
20. Напрями вдосконалення роботи з цілеспрямованим учнем.
21. Історія і сьогодення позашкільної освіти.
22. Передумови створення позашкільних навчальних закладів різного спрямування.
23. Видатні вчені-позашкільники: історичні нариси життя і наукової діяльності.
24. Перші директори провідних позашкільних навчальних закладів, їх принципи діяльності та пріоритетні завдання.
25. Сутність і структура процесу навчання в ПНЗ технічного напрямку.
26. Позашкільні навчальні заклади естетичного спрямування.
27. Туристсько-краєзнавча робота в ПНЗ туристичного напрямку.
28. Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді – потужний ПНЗ еколого-натуралістичного спрямування.
29. Сутність і структура процесу навчання в ПНЗ технічного напрямку. Естетичне навчання і виховання в Палацах дітей та юнацтва.
30. Позашкільний навчальний заклад МАН України.
31. Специфіка позашкільного освітнього процесу.
32. Засоби навчання у позашкільній установі.
33. Творча співпраця ПНЗ з освітніми закладами різного типу.
34. Виховна діяльність в позашкільному навчальному закладі.
35. Організація гурткових занять на основі співтворчості.
36. Традиційні та інноваційні форми і методи навчання учнів в позашкільлі.
37. Організація гурткової роботи.
38. Масові заходи основа позашкільної роботи з учнями.
39. Інноваційні форми роботи з талановитою молоддю.
40. Сучасні технічні засоби навчання в ПНЗ: їх переваги та недоліки.
41. Діти з особливими потребами: методика роботи з ними.
42. Розвиток учнівського самоврядування в ПНЗ.
43. Диференційоване навчання у позашкільному навчальному закладі.
44. Особистісно орієнтована освіта і технології в ПНЗ.
45. Технології розвивального навчання в ПНЗ.
46. Ігрові технології навчання в ПНЗ.
47. Інформаційні технології навчання.
48. Тренінгові проекти та майстер-класи у позашкільному навчальному закладі.
49. Портфоліо педагога-позашкільника.
50. Соціальні програми захисту педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів.
51. Професійні якості педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів.

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Теорія і методика позашкільної освіти» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: – словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); – наочні (презентація, демонстрування); – практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: – метод проблемного викладу матеріалу; – моделювання життєвих ситуацій; – мозковий штурм; – метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії; – пізнавальні ігри.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

За виконання завдань семінарських занять

Оцінка	Критерії
5	Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.
4	Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база.

	Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.
3	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.
2	Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

За виконання індивідуальних творчих завдань

Оцінка	Критерії
5	Завдання виконане повністю самостійно, у повному обсязі, акуратно. Представлена ідея, концепція роботи. Робота оформлена згідно вимог. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі.
4	Завдання виконане повністю самостійно, у повному обсязі, але допущено певну неакуратність, наявність деяких орфографічних чи стилістичних помилок. Робота оформлена згідно вимог. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі.
3	Завдання виконане самостійно, але допущено певну неакуратність. Загальний зміст роботи недостатньо структурований. В оформленні роботи є певні недоліки. Під час захисту студент не зміг чітко і доступно викласти зміст виконаної роботи.
2	Завдання виконане фрагментарно, нашвидку. Відсутня організаційна структура. Наявні грубі фактичні помилки чи незрозумілості. Не здійснено публічний захист виконаного завдання.

Критерії оцінювання екзамену:

- 35-40 балів (відмінно) – студент дає повні, ґрунтовні відповіді на усі запитання екзаменаційного білету, демонструє всебічне систематичне, глибоке знання і розуміння програмного матеріалу, вміння самостійно їх використовувати у професійній діяльності;
- 30-34 балів (добре) – студент демонструє повне знання і розуміння програмного матеріалу; має труднощі з відповідями на запитання методичного або практичного блоку;
- 25-29 балів (задовільно) – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, демонструє епізодичні уміння й навички застосовувати здобуті знання на практиці;
- 15-24 балів (незадовільно) – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, не може дати відповідь на одне з запитань білету;
- 1-14 бали (незадовільно) – студент репродуктивно відтворює окремі положення та поняття курсу, не може дати відповідь на два запитання білета.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Позашкільна освіта: спрямованість, об'єкт, предмет, мета та завдання.
2. Історія становлення позашкільної освіти: теорія, практика і методика.
3. Сучасний етап модернізації системи позашкільної освіти в Україні.
4. Тенденції розвитку позашкільної освіти в сучасних умовах.
5. Позашкільна освіта в Україні: історія та перспективи розвитку.
6. Структура та зміст позашкільної освіти.
7. Основні напрями позашкільної освіти.
8. Науково-методичне забезпечення позашкільної освіти. Управління позашкільною освітою.
9. Науково-педагогічне дослідження у ПЗО. Етапи наукових досліджень позашкільної освіти, групи методів досліджень.
10. Методи позашкільної освіти.
11. Змістовно-технологічна сторона методів навчання і виховання у позашкільній освіті.
12. Технології для впровадження у позашкільному навчальному закладі, їх різновиди.
13. Технологія сучасного проєктного навчання у позашкільних навчальних закладах.
14. Інтерактивні технології у позашкільних навчальних закладах.
15. Ігрові технології у позашкільних навчальних закладах.
16. Інформаційно-комунікаційні технології навчання у позашкільних навчальних закладах.
17. Технологія розв'язування винахідницьких задач у позашкільних навчальних закладах.
18. Технології розвивального навчання у позашкільних навчальних закладах.
19. Позашкільний навчальний заклад як основний структурний компонент позашкільної освіти.
20. Мережа та типи позашкільних навчальних закладів. Методичне забезпечення та функціонування закладів позашкільної освіти.
21. Профілізація позашкільних навчальних закладів. Методичне забезпечення та функціонування закладів позашкільної освіти.
22. Фахова наповненість позашкільної освіти (перепідготовка, атестація). Фінансове та матеріально-технічне забезпечення закладів позашкільної освіти.
23. Поняття «позакласна, позаурочна та позашкільна робота». Мета і завдання позаурочної діяльності на сучасному етапі розвитку освіти в Україні.
24. Взаємозв'язок позаурочного та позашкільного виховання. Зв'язок закладу середньої освіти і позашкільних навчальних закладів.
25. Загальнодидактичні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи.
26. Специфічні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи.
27. Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів.
28. Специфічні форми організації позаурочної діяльності учнів.
29. Особливості організації специфічних форм та загальна методика їх підготовки і проведення.
30. Типологія та методика організації занять творчих об'єднань у позашкільних навчальних закладах.
31. Робота з творчо обдарованими і талановитими вихованцями позашкільних навчальних закладів. Розвиток їх творчого потенціалу та активності.
32. Організація пошукової та науково-дослідницької діяльності вихованців позашкільних навчальних закладів.

33. Професійна орієнтація та професійне самовизначення вихованців позашкільних навчальних закладів.
34. Технологія організації колективно-творчої діяльності вихованців: етапи КТС, їх зміст та спрямованість.
35. Особливості колективної творчості вихованців та відповідні прийоми її активізації.
36. Умови реалізації виховних можливостей КТС.
37. Специфіка проведення занять в гуртках позашкільних навчальних закладів.
38. Вікова та творча градація гуртків. Складання плану-конспекту гурткового заняття.
39. Вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів та типові навчальні плани.
40. Особливості організації праці педагогів-організаторів дитячого оздоровчого закладу.
41. Особливості організації виховної роботи з дітьми різного віку в умовах оздоровчого закладу. Гурткова робота у таборі.
42. Методика організації ігрової діяльності в таборі.
43. Поняття педагогічної майстерності, її характерні особливості та елементи.
44. Спрямованість професійної компетентності педагога.
45. Портфоліо педагога-позашкільника. Система педагогічних здібностей.
46. Особистісні та професійні якості педагога та їх вплив на успіх виховання творчості.
47. Роль педагогічної творчості та творчого мислення у становленні педагога, формуванні його педагогічної майстерності.
48. Сутність педагогічного спілкування, його функції, форми, види.
49. Стилі педагогічного спілкування керівника позашкільного навчального закладу.
50. Зміст і структура педагогічного спілкування.
51. Особливості педагогічного спілкування у позашкільному навчальному закладі.
52. Психолого-педагогічні умови ефективності спілкування.
53. Поняття про засоби комунікації педагога. Різновиди педагогічного мовлення. Функції та техніка мовлення педагога позашкільного навчального закладу.
54. Класифікація невербальних засобів комунікації педагога. Зовнішній вигляд педагога.
55. Конфлікт та його зміст у педагогічному спілкуванні. Причини конфліктних та передконфліктних ситуацій.
56. Структура, сфера, динаміка педагогічних конфліктів.
57. Способи розв'язування конфліктних та передконфліктних ситуацій педагогічного спілкування.
58. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту.
59. Педагогічний такт наставника, його складові та умови вияву.
60. Поняття про педагогічну етику. Особливості взаємодії педагога з учнями, колегами, дотримання педагогічного такту.

4.9.1. Схема нарахування балів, які отримують студенти (денна форма навчання)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Бал до екзамену	Екзамен	Сума
Блоки 1-4	Блок 5	К/Р			
Т.1-Т.11	ІТЗ		60	40	100
5*11 сем.=55*0,8 коеф.= 44 бали	5*1,2 коеф.= 6 балів	5*2,0 коеф.= 10 балів			

- Т.1, Т.2 ... Т.11 – теми семінарів.
- **Кількість балів, яку може отримати студент:**
- Виконання завдань семінарських занять – 44 бали за 11 занять;
- Виконання наскрізного індивідуального творчого завдання (ІТЗ) – 6 балів;
- Виконання контрольної роботи (К/Р) – 10 балів.
- **Максимальна кількість балів:** 44 бали (сем.) + 6 балів (ІНДЗ) + 10 балів (К/Р) =
- 60 балів (до екзамену).

4.9.2. Схема нарахування балів, які отримують студенти (заочна форма навчання)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Бал до екзамену	Екзамен	Сума
Блоки 1-4	Блок 5	К/Р			
Т.1-Т.5	ІТЗ		60	40	100
5*5сем.=25*1,6 коеф.= 40 балів	5*2,0 коеф.= 10 балів	5*2,0 коеф.= 10 балів			

- Т.1, Т.2 ... Т.5 – теми семінарів.
- **Кількість балів, яку може отримати студент:**
- Виконання завдань семінарських занять – 40 балів за 5 занять;
- Виконання наскрізного індивідуального творчого завдання (ІТЗ) – 10 балів;
- Виконання контрольної роботи (К/Р) – 10 балів.
- **Максимальна кількість балів:** 40 балів (сем.) + 10 балів (ІНДЗ) + 10 балів (К/Р) =
- 60 балів (до екзамену).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Базова:

1. Безпалько О.В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. – К.: Наук. світ, 2006. – 363 с.
2. Бех І.Д. Позашкільне середовище як виховна система / І.Д. Бех // Матеріали I Міжнародного симпозіуму психологів позашкільних навчальних закладів [«Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах»], (Київ, 1-3 березня 2012). – К., 2012. – С. 11-15.

3. Биковська О.В. Позашкільна освіта: теоретико-методичні основи: монографія / О.В. Биковська. – К.: ІВЦ АЛКОН, 2008. – 336 с.
4. Биковська О.В. Сучасні положення теорії та методики позашкільної освіти / О.В. Биковська // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 24: збірник наукових праць / за наук. ред. О.В. Биковської. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. – С. 3-8.
5. Вайнола Р.Х. Формування творчої особистості в системі виховної роботи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ренате Хейкієвна Вайнола. – К., 1998. – 182 с.
6. Дем'янюк Т.Д. Нові технології позашкільної освіти і виховання: Навч.-метод. посібник / Т.Д. Дем'янюк, І.О. Первушевська; М-во освіти і науки України. Наук.-метод. центр середньої освіти. – К., 2001. – 325 с.
7. Дозвілля школярів: ігри, конкурси, розваги / [упоряд.: Л. Шелестова, Н. Чиренко, Н. Чернякова]. – К.: Шкільний світ, 2012. – 126 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).
8. Дорожня карта стратегічного розвитку позашкільної освіти України на 2019-2023 рр. // Стратегія розвитку позашкільної освіти / за ред. проф. О.В. Биковської. – К. : ІВЦ АЛКОН, 2018. – С. 76-84.
9. Закон України «Про загальну середню освіту». – Режим доступу: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
10. Закон України «Про позашкільну освіту». – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
11. Ковбасенко Л.І. Організаційно-педагогічні основи діяльності сучасного позашкільного навчального закладу : методичний посібник / Л.І. Ковбасенко. – К., 2000. – 53 с.
12. Компетентнісний підхід у навчально-виховному процесі позашкільного навчального закладу: метод. посіб. / В.В. Вербицький, А.Е. Бойко, А.В. Корнієнко та ін.; за ред. В.В. Мачуського. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. – 178 с.
13. Литовченко О.В. Виховання соціально компетентної особистості в позашкільному навчальному закладі / О. Литовченко // Шлях освіти. – К.: Педагогічна преса. – 2009. – № 4. – С. 28-31.
14. Мелентьєв О.Б. Теорія і методика позашкільної освіти / О.Б. Мелентьєв, О.М. Коберник. – Умань: «АЛМІ», 2013. – 182 с.
15. Методичні рекомендації щодо реалізації ключової реформи Міністерства освіти і науки України «Нова українська школа» в позашкільлі. – Режим доступу: <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2015/01/mrrkr.pdf>
16. Методика виховної роботи. Практикум: навч.-метод. посіб. для студ. пед. ун-ів / кол. авт.; ред. О.О. Лаврентьєва. – Кривий Ріг: КДПУ, 2011. – 102 с.
17. Оптимізація виховного потенціалу позашкільного навчального закладу: колективна монографія / [Вербицький В.В., Литовченко О.В., Ковбасенко Л.І. та ін.]; за ред. О.В. Литовченко. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 192 с.
18. Організація відпочинку та оздоровлення дітей: концепції, технології, досвід / [Биковська О.В. (кер. авт. кол.), Вагнер С.І., Горбинко В.М. та ін.]. – К.: Держ. ін-т проблем сім'ї та молоді, 2004. – 208 с.

19. Позашкільна освіта в Україні: навч. посіб. / За ред. О.В. Биковської. – К.: ІВЦ АЛКОН, 2006. – 224 с.
20. Пустовіт Г.П. Позашкільна освіта і виховання: теоретико-дидактичний аспект: Монографія / Г.П. Пустовіт. Книга 1. – Миколаїв: Видавництво МДУ ім. В.О. Сухомлинського, 2010. – 379 с.
21. Стратегія розвитку позашкільної освіти / за ред. проф. О.В. Биковської. – К.: ІВЦ АЛКОН, 2018. – 96 с. – Режим доступу <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/23320/1/Stratehiiia%20Rozvytku%20Pozashkil№i%20Osvity.pdf>
22. Сумський обласний центр позашкільної освіти та роботи з молоддю. – Режим доступу: <http://осро.sumy.ua/>
23. Сущенко Т.І. Основи позашкільної педагогіки: Посібник для класних керівників, педагогів позашкільних закладів / Т.І. Сущенко. – Мінськ: Бел. навука, 2000. – 221 с.
24. Сущенко Т.І. Позашкільна педагогіка: навч. посіб. / Т.І. Сущенко. – К.: ІСДО, 1996. – 144 с.
25. Тихенко Л.В. Роль позашкільних навчальних закладів у організації вільного часу дітей і учнівської молоді / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. – Випуск 24: збірник наукових праць / за наук. ред. О.В. Биковської. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. – С. 166-170.
26. Флегонтова Н.М. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч.-метод. посіб. / Н.М. Флегонтова; М-во освіти і науки України, АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – К.: Освіта України, 2008. – 224 с.
27. Формування у вихованців позашкільних навчальних закладів базових компетентностей: монографія / В.В. Вербицький, Л.М. Бондар, А.Е. Бойко та ін.; за ред. В.В. Мачуського. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. – 330 с.
28. Цвірова Т.Д. Розвиток системи позашкільної роботи в Україні в 1930-1941 рр. / Т.Д. Цвірова // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Зб. наук. пр. – К.-Запоріжжя. – 2001. – Вип. 21. – С. 259-262.
29. Яременко Л. Реалізація функцій організації дозвілля і формування творчих здібностей особистості в позашкільній освіті [Текст] / Л. Яременко // Рідна школа. – 2015. – № 5/6. – С. 62-66.

Допоміжна:

1. Белецька І.В. Шляхи організації змістовного дозвілля підлітків за місцем проживання [Текст] / І.В. Белецька // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2012. – № 4. – С. 11-15.
2. Биковська О.В. Особливості професійної підготовки педагогів для системи позашкільної освіти // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Режим доступу <http://www.enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/944/1/2.pdf>
3. Бондар Л.М. Формування мотивації на здоровий спосіб життя у вихованців позашкільних навчальних закладів / Л.М. Бондар, Н.Ю. Сидоренко // Освіта Сумщини: наук.-метод. журнал. – Суми: ОППО – 2010. – Вип. 3. – С. 48-51.

4. Вайнола Р.Х. Формування творчої особистості в системі виховної роботи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ренате Хейкієвна Вайнола. – К., 1998. – 182 с.
5. Васянович Г.П. Педагогічна етика: навч. посібник. – К.: Академвидав, 2011. – 256 с.
6. Вербицкий В.В. Стратегические ориентиры развития системы внешкольного эколого-натуралистического образования Украины / В.В. Вербицкий // Позашкільна освіта: стратегії, інновації, практика : [зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф.], (21-23 травня 2009 р.) / Міністерство освіти і науки України, Національний еколого-натуралістичний центр [та ін.]. – Суми: ПП «Рудень С.І.». – 2009. – С. 6-16.
7. Від профільного навчання до профільної освіти. Стратегія локальних змін позашкільного навчального закладу нового типу (з досвіду роботи Рівненського міського палацу дітей та молоді): наук.-метод. посібник / За ред. І.О. Первухевської. – Рівне: ПДМ, 2010. – 606 с.
8. Гончарова Т.В., Олійник Н.Я. Організація і проведення колективної творчої справи // Позакласний час. – 2004. – Травень. – № 9-10. – С. 45-47.
9. Дубінка М.М., Уйсімбаєва Н.В. Організація виховної діяльності в дитячому оздоровчому таборі. Навчально-методич. посібник / М.М.Дубінка, Н.В.Уйсімбаєва. – Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2011. – 272 с.
10. Заремба Л.В. Формирование у студентов готовности к организации внеурочной деятельности учащихся: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Людмила Васильевна Заремба. – К., 1990. – 154 с.
11. Иванов И.П. Коллективное творческое дело // Учительская газета. – 1987. – 15 сентября.
12. Иванов И.П. Энциклопедия коллективных творческих дел. – М., 1989.
13. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С. 32-44.
14. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1997. – С. 94-134; 172-229.
15. Кондрашова Л.В. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л.В. Кондрашова, О.О. Лаврентьєва, Н.І. Зеленкова [Електронний ресурс] Режим доступу: http://kdpu.edu.ua/download/kaf_pedagog/file_pedagog/met_vix_rob.pdf. – С. 152-161.
16. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навчальний посібник / Є.І. Коваленко, А.І. Конончук, І.М. Пінчук, В.М.Солова. – К.: ІЗМН, 1997.
17. Наумчук І.А. Розвиток професійної культури керівника позашкільного навчального закладу в системі післядипломної педагогічної освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика проф. освіти (011 – Освітні, педагогічні науки)» / І.А. Наумчук; НАПН України, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; [наук. кер. В.І. Маслов]. – К., 2019. – 19 с.
18. Немцева Т.О. Виховання громадянської ініціативності старшокласників у позакласній діяльності [Текст]: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07

«Теорія і методика виховання» / Т.О.Нємцева; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2017. – 20 с.

19. Подласый Н.П. Педагогика. Новый курс: Учеб. для студ. пед. вузов: В 2 кн. – М.: 1999. – Кн. 2: Процесс воспитания. – С. 94-136.
20. Позашкільна освіта в Україні: навч. посіб. / За ред. О.В. Биковської. – К.: ІВЦ АЛКОН, 2006. – 224 с.
21. Позашкільна освіта: стратегія, інновації, практика: [збірник статей міжнародної наук.-практ. конф.]. – Суми, 2009. – 328 с.
22. Про внесення змін до переліку позашкільних навчальних закладів та заходів з позашкільної роботи з дітьми, а також закладів та заходів у галузі освіти, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з держ. бюджету [Текст]: постан. від 30.01.19 р., № 202 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2019. – № 54, 20 березня. – С.18.
23. Про організацію та проведення свят у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України: Методичний лист МОН України від 14.10.04., № 14/18.1-866 // Книга класного керівника: довідково-методичне видання / С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – С.139-147.
24. Пустовіт Г. Позашкільна освіта та виховання крізь призму сьогодення / Г. Пустовіт // Рідна школа. – 2010. – №3. – С. 28-32.
25. Пустовіт Г. Позашкільна освіта: сутність, мета, перспективи / Г. Пустовіт // Рідна школа. – 2004. – № 9. – С. 14-17.
26. Пустовіт Г.П. Теоретичні засади і методичні підходи щодо формування творчої особистості в позашкільних навчальних закладах / Г.П. Пустовіт // Теоретико-методичні основи творчої особистості в умовах позашкільних навчальних закладів: зб. мат. наук.-практ. конф. – К., 2006. – С. 38-69.
27. Радул В.В., Радул О.С Вступ до педагогічної діяльності: Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних інститутів. – Кіровоград: КДПІ ім. В. Винниченка, 1994. – С. 47-55.
28. Соціально-педагогічні основи розвитку особистості в сучасних умовах комунікації: досвід, проблеми, перспективи; за заг. ред. О.А. Удалової, Г.В. Буянової, Н.І. Шевчук. –К., 2017. –201 с.
29. Сущенко Т.І. Позашкільна педагогіка: Навч. посіб. – К.: ІСДО, 1996. – 144 с.
30. Цимбалюк Н.М. Дозвілля в Україні. Теоретичні та емпіричні аспекти. Монографія: Наталія Миколаївна Цимбалюк. – К.: ДАКККіМ, 2003. – 224 с.
31. Чашечнікова Н.В. Патріотичне виховання молодших школярів засобами народного танцю в позашкільних навчальних закладах: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Н.В.Чашечнікова; Вінницький держ. педагог. у-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2017. – 19 с.

5.2. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій (електронний варіант).
2. Інформаційні матеріали (пакет) щодо підготовки до семінарських занять (роздатковий матеріал чи електронна версія).
3. Вимоги до написання, оформлення та оцінки індивідуальних творчих завдань – наукових творчих робіт (роздатковий матеріал чи електронна версія).
4. Перелік тем та запитань, що винесені для самостійного опрацювання студентами.

5. Перелік запитань, що виносяться на написання контрольної роботи.
6. Перелік запитань, що виносяться для складання екзамену з курсу, що вивчається.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/23320/1/Stratehiii%20Rozvytku%20Pozashkil№i%20Osvity.pdf>
2. http://kdpu.edu.ua/download/kaf_pedagog/file_pedagog/met_vix_rob.pdf.
3. <http://www.enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/944/1/2.pdf>
4. <https://childdevelop.com.ua/articles/leisure/>
5. <https://dityinfo.com/dozvillya.html>
6. <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-programi/>
7. <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-tehnologi>
8. <https://mon.gov.ua/ua/tag/pozashkilna-osvita>
9. <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2015/01/mrrkr.pdf>
10. <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
11. www.osvita.org
12. Бібліотека електронних підручників <http://www.book-ua.org/>
13. Бібліотека Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка <http://library.vspu.edu.ua/>
14. Державна бібліотека України для юнацтва (Київ) <http://www.4uth.gov.ua/>
15. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського <http://www.library.edu-ua.net>
16. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол № 2 від 30.09.2019; № 10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.

3. Формат бланка – А4 (210×297 мм).